Opiskelijatoimeksiannot digitalisaation ajureina pk-yrityksissä

11.2.2022

Etelä-Pohjanmaan osaamisbarometri 2021 selvityksessä (Tuuri H. & Katajavirta M. 2021) noin puolet yrityksistä kaipailivat lisätietoa yhteistyömahdollisuuksista SeAMKin ja Sedun kanssa. Samassa selvityksessä digitalisaatio-osaaminen nähtiin yhtenä merkittävimmistä osaamisalueista henkilöstön kehittämisen suhteen ja keskeisinä teemoina esiin nousivat mm. tietoisuuden lisääminen uusista ohjelmistoista ja laitteistoista, verkkokauppa ja digitalisaation kokonaisvaltainen ymmärrys.

Yhtenä digitalisaatio-osaamisen vahvistamisen keinona on oppilaitosten kanssa tehtävä oppilaiden liikkuvuuteen nojaava yhteistyö. Se tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia aina pienimuotoisista muutaman päivän selvityksistä laaja-alaisempaan kehittämisyhteistyöhön. Tarkastellaan seuraavaksi muutamia yhteistyön muotoja.

Digitutor

Syksyllä 2021 SeAMKin ja Sedun yhteistyönä alkoi digitutor-ohjelma, jossa opiskelijat tekevät muutaman päivän tutustumisia yrityksiin ja samalla suorittavat yritysten pienimuotoisia selvitystehtäviä. Yritys pääsee näin matalalla kynnyksellä liikkeelle, mikä tarjoaa jatkossa hyvän perustan syventää kehittämistoimintaa muiden yhteistyömuotojen parissa.

Opiskelijalle digitutor-toimintamalli tarjoaa mahdollisuuden tutustua erilaisiin yrityksiin sekä soveltaa oppimaansa käytännön liiketoimintaongelmien ratkaisemiseen. Tämä tukee hyvin oppimista koulutuksen eri vaiheissa.

Harjoitus- ja ryhmätyöt

Hieman laajempia kokonaisuuksia voidaan tarkastella kurssien harjoitus- ja ryhmätyötehtävissä. Tästä hyvänä esimerkkinä toimivat esimerkiksi verkkokauppojen demo-toteutukset sekä kurssitehtävinä suoritettavat digitaalisen markkinoinnin suunnitelmat. Yritys saa näin käyttöönsä hyvät lähtökohdat toiminnan käynnistämiseen ja jatkokehittämiseen. Yritysyhteistyön yhdistämisellä osaksi kurssien suorittamista on pitkät perinteet ja useille kursseilla haetaankin toimeksiantajia.

Kuten digitutor-ohjelma, myös ryhmätyöt avaavat opiskelijalle ovia käytännön työelämään. Digitalisaatio ja sen parissa työskentely voi olla vaikea hahmotettavaksi, joten työelämäprojektit tuovat konkretiaa siihen, millaista esimerkiksi projekti- ja ryhmätyöskentely ovat. Harjoitustöiden haasteena on kuitenkin kurssilähtöisyys ja yrityksen näkökulmaa voidaankin tarkastella laajemmin projektiopinnoissa.

Projektiopinnot

Digitalisaatioon liittyvä opiskelijayhteistyö on mielekästä rakentaa projektimuotoon. Tällöin opinnot suoritetaan perinteisten kurssien ulkopuolella kokonaisuutena, johon sisältyy projektitoiminnan teoriaa sekä erilaisia käytännön projekteja. Tällöin yritys pääsee vapaammin määrittelemään suoritettavan projektin sisältöä ja suuntaa.

Opiskelijoille projektiopintokokonaisuus tarjoaa mahdollisuuden kasvaa projektiosaajaksi. SeAMKPro-opintokokonaisuudessa opiskelija voi osallistua useampaan projektiin, jolloin projektitoiminnan luonne ja haasteet avautuvat entistä paremmin. Tutustuminen asiantuntijan ja projektipäällikön rooleihin valmistaa käytännön työelämää varten.

Harjoittelu

Kolmesta viiteen kuukautta kestävä harjoittelu tarjoaa hyvän mahdollisuuden tehdä laajempiakin selvityksiä sekä esimerkiksi tukea yritystä erilaisten järjestelmien testauksessa ja käyttöönotossa. Harjoittelussa voidaan tutustua yrityksen operationaalisiin tehtäviin, mutta pohdittavaksi kannattaa ottaa myös opiskelijoiden osallistuminen erilaisiin kehittämisprojekteihin ”tuorein silmin”. Harjoittelun luonnetta ja tavoitteita kannattaakin pohtia avoimesti yrityksen kanssa parhaiden mahdollisten oppimiskokemusten ja -tulosten saavuttamiseksi.

Digitalisaatio on dataa, järjestelmiä, prosesseja ja palveluita, mutta myös näiden kutomista yhteen erilaisina liiketoimintamalleina. Harjoittelu voi olla monelle ensimmäinen vilkaisu tähän kokonaisuuteen, mikä kannattaa ottaa huomioon asiantuntijapolun alun suunnittelussa. Harjoittelun laajuus auttaa myös integroitumaan työelämään opintojen loppupuolella.

Opinnäytetyö

Opinnäytetyö on mahdollista toteuttaa yhteistyössä yritysten kanssa. SeAMKissa digitalisaatioon liittyviä opinnäytetöitä on toteutettu mm. free-to-play pelien ansaintalogiikasta, verkkokurssin toteuttamisesta, etätyöstä ja etäjohtamisesta, digitaalisista ohjausmenetelmistä ja niin edelleen. Opinnäytetöiden skaala on laaja ja uudet digitaalisuuteen painottuvat opintopolut tarjoavat niitä tulevaisuudessa lisää. Uusien suuntaumien myötä digitalisaatioon liittyvät opinnäytetyöt tulevat jatkossa lisääntymään.

Opiskelijalle yritysyhteistyö mahdollistaa osaamisen soveltamisen käytännössä ja on olennainen askel siirryttäessä opintojen jälkeen työelämään. Laajan kirjallisen työn toteuttaminen kehittää ajanhallintaa, kriittistä ajattelua ja kokonaisuuksien hahmottamista.

Yhteistyön monet muodot

Opiskelijoiden liikkuvuuden lisäksi yritysyhteistyö ulottuu myös muille aloille. Erilaiset jatkuvan oppimisen mahdollisuudet, henkilöstön liikkuvuus ja monipuolinen TKI-toiminta kuuluvat myös ammattikorkeakoulun

työkalupakkiin. Ammattikorkeakoulun ja opiskelijoiden tuleekin pitää itsestään ääntä ja tuoda esiin sitä osaamista, mitä ammattikorkeakoululla on paikallisesti tarjottavana.

Digital Business Lab -hanke on Seinäjoen ammattikorkeakoulun EAKR-rahoitteinen hanke, jonka tavoitteena on kasvattaa alueen yritysten digitaalista osaamista ja tietämystä sekä yhteistyötä pk-yritysten, SeAMKin opiskelijoiden ja asiantuntijoiden välillä. Hankkeessa haetaan esimerkkejä yritysten digitalisaatiotarpeista ja luodaan pysyvä palvelukonsepti yhteistyön fasilitoimiseen. Kevään aikana hankkeessa järjestetään työpajoja toimintamallien kehittämiseksi.

Mikko Kulmala
Lehtori
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja toimii projektipäällikkönä EAKR-rahoitteisessa Digital Business Lab –hankkeessa. Tämä artikkeli on osa em. hanketta.

Lähteet

Tuuri, H. & Katajavirta M. 2021. Etelä-Pohjanmaan osaamisbarometri 2021. [Viitattu 18.1.2022]. Saatavissa: https://lehti.app-staging.seamk.hion.dev/app/uploads/2021/12/7d69d014-osaamisbarometri-2021.pdf